

ЈЗУ-завод за нефрологија и дијализа

Васкуларни пристапи за хемодијализа

Предуслов да дијализата биде квалитетна е адекватен пристап кон системскиот крвоток.
Видот на пристапот зависи од степенот на хитност кој го бара дијализата.
За ургентни потреби најчесто се користи централен венски катетер ЦВК кој представува привремен васкуларен пристап додека не се обезбеди траен васкуларен пристап.

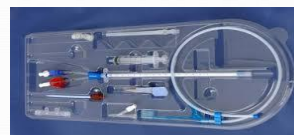
Видови на пристапи за хемодијализа

1. Привремен
2. Траен

Привремени васкуларни пристапи

се перкутани катетери

- Феморален катетер (v.femoralis)
- Субклавија катетер (v.subclavija)
- Југуларен катетер (v.jugularis)

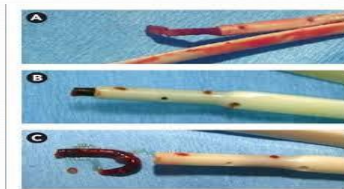

Индикации за поставување на ЦВК

- АБИ-која бара хемодијализа
- ХБИ-ако не е формиран траен васк. пристап
- пациенти на ПД на кои им е потребна ХД
- болни на кои им е потребна плазмафереза

Компликации поврзани со функционирање на ЦВК

1. Коагулација-еден од двата лумена не дава повратен ток на крв на аспирација-една од најчестите компликации која настанува поради присуство на коагулуми во луменот на катетерот

2. Инфекција –најчести причинители-Staphilococcus aureus i Staphilococcus epidermidis- најчеста причина за нивна појава се непочитување на мерки на асепса и антисепса при манипулација со истиот (преврски)

- 3.Испаѓање или извлекување на ЦВК-превенција се состои во редовни преврски и инспекција на кожни шавови

- 4.Тромбоза и тромбоза-потешка компликација-третман со антибиотици, антикоагулантна терапија

Превенција на горенаведените компликации

-запазување на сите мерки на сепса и антисепса при манипулирање со ЦВК.Секој здравствен работник кој е вклучен во процесот на ХД мора да ги познава сите начела за стерилно работење(посебни обуки).Конекцијата на А-В систем со самиот катетер треба да се врши во стерилни услови со помош на газа натопена во соодветно дезинфекционо средство.Во тек на ХД истата треба да остане заштитена да не би дошло до контаминација.

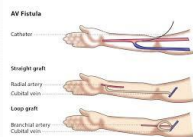
-по завршувањето на ХД процес секој крак од катетерот (артерискиот и венскиот) се проширицува најмалу со 20 мл НаЦл 0,9% раствор под млаз. Количината на антикоагулантно средство (Хепарин) го одредува производителот која зависи од должината и луменот на самиот катетер. Со броеви е означено колку хепарин треба да се стави а количината на хепаринот е изразена во милилитри. Обавезно ставање на стерилни капачиња после ХД.

-редовни преврски со инспекција на кожни шавови се исто така од голема важност. Ако е потербно се ставаат нови кожни шавови за фиксација на самиот катетер

Трајни васкуларни пристапи

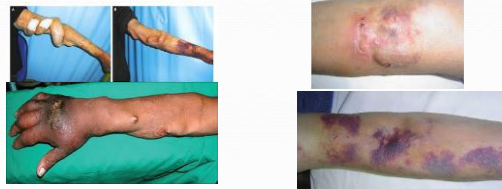
1. Нисман-Broviac катетер (тунелизиран)
2. А-В фистула-Cimino-Brescia (Се користат природни крвни садови)
 - a. radialis-v.cephalica
 - a. brachialis- v.cephalica ili v. basilica
 - a. femoralis-v.saphena

3. Секундарни или вештачки-Графтови

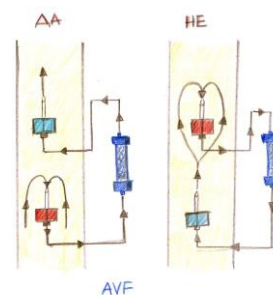
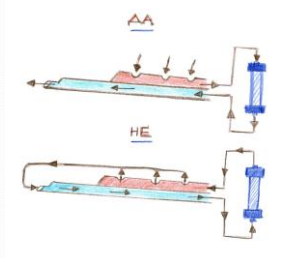

Компликации

- Инсуфициенција на А-В фистула
- Отежната пункција
- Стеноза
- Инфекција
- Анеуризма и псеудоанеуризма
- Steal синдром

Рециркулација

Превенција

- А-В фистула служи исклучиво како пристап за ХД.
- Не треба да се користи за земање крв за лабораториски иследувања и аплицирање на терапија. Исто так не е дозволено мерење на ТА на истата
- Дезинфекција на местото на пункција се врши најмалку 3 пати со центрипетално движење да не би дошло до инфицирање на истата
- Менување на уводните места како не би дошло до развивање на стенози и анеуризми
- Павилна дигитална компресија на уводните места после ХД во траење од 2 до 3 минути
- Праење на ТА во тек на ХД да не би дошло до пад на ТА и така да се загрози функцијата на А-В фистула

Од голема важност се редовни стручни предавања за здравствени работници кои се вклучени во процесот на хемодијализа

Исто така многу корисно е отварање на едукативни работилници за пациенти каде ќе бидат запознаени со сите аспекти на нивната болест и важноста на на нивно активно вклучување во превенција на компликациите на васкуларните пристапи.

А-В фистула е златен стандарт за ХД-добар проток
-помал ризик од компликациите
-естетски подобен пристап

ВАСКУЛАРЕН ПРИСТАП Е ОД ВИТАЛНА ВАЖНОТ ЗА ПАЦИЕНТ НА ХД